

ความเชื่ออำนาจในตน การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ทักษะทางสังคมและ สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล

วิทยาลัยพยาบาลแห่งหนึ่ง สังกัดกระทรวงสาธารณสุข*

Internal Locus of Control, Self-Regulation Learning, Social Skills and Helping Relationship of Nursing Students at a College of Nursing, Ministry of Public Health.

วรัถธินันท์ ศรีวิเศษ**

อ.ดร.ธีรพัฒน์ วงศ์คุ้มสิน***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับของความเชื่ออำนาจในตน การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ทักษะทางสังคมและสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล เพื่อเปรียบเทียบสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลตามปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน กับความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่ออำนาจในตนกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล และความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางสังคมกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ นักศึกษาพยาบาลของวิทยาลัยพยาบาลแห่งหนึ่งในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 397 คน การรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบแบบที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า ระดับความเชื่ออำนาจในตน ทักษะทางสังคม และสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลืออยู่ในระดับสูง ขณะที่การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ ความเชื่ออำนาจในตนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังพบว่าทักษะทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* บทความนี้เรียบเรียงจากวิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาชุมชน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

** นิสิตปริญญาโท จิตวิทยาชุมชน คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

*** อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

คำสำคัญ: ความเชื่ออำนาจในตน การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ทักษะทางสังคมสัมพันธ์ภาพเพื่อการช่วยเหลือ นักศึกษาพยาบาล

Abstract

The objectives of this study were, first, to study level of internal locus of control, self-regulation learning, social skills and helping relationship of nursing students. Secondly, to compare the helping relationship of nursing students by different personal factors. Thirdly, to study the relationship between internal locus of control and helping relationship of nursing students. Fifth, to study the relationship between self-regulation learning and helping relationship of nursing students. Finally, to study the relationship between social skills and helping relationship of nursing students. Samples were 397 nursing students of a Nursing College in the Ministry of Public Health. The data were collected by questionnaires and analyzed by a statistical package program. The statistical methods used for analysis were the percentages, the arithmetic mean, the standard deviation, the t-test, the analysis of variance, and the Pearson's product moment correlation coefficient. The results were as follows. First, internal locus of control, social skills and helping relationship were at high level while self-regulation learning was moderate. Second, different personal factors had no effect on helping relationship. Thirdly, internal locus of control was positively related to helping relationship at the 0.01 statistical significance level. Fourthly, self-regulation learning was positively related to helping relationship at the 0.01 statistical significance level. And finally, social skill was positively related to helping relationship at the 0.01 statistical significance level.

Keywords: internal locus of control, self-regulation learning, social skill, helping relationship, nursing student

บทนำ

ในปัจจุบัน ประเทศไทยได้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว ทั้งด้านการเมือง การปกครอง สังคม เศรษฐกิจ มีประชาชนจำนวนมากที่ต้องเผชิญกับความยากลำบากในการปรับตัวนำไปสู่การเกิดปัญหาต่าง ๆ มากมาย อาทิเช่น ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาครอบครัว และปัญหาสุขภาพถือเป็นปัญหาหนึ่งที่เป็นปัญหาสำคัญของประเทศ ดังรายงานจำนวนครั้งของผู้ป่วยนอกที่เข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในปี 2554 มีผู้เข้ารับบริการจำนวนมากถึง

172,416,262 ครั้ง ในขณะที่จำนวนผู้ป่วยในที่ได้รับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในปี 2554 ก็มีจำนวนมากถึง 12,078,096 ครั้ง (สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข, 2555) นับเป็นการระบอบการแพทย์ของบุคลากรที่ให้ความช่วยเหลือ

พยาบาลซึ่งเป็นวิชาชีพหนึ่งซึ่งมีภารกิจในการให้บริการด้านการดูแล ส่งเสริม ป้องกัน รักษา และฟื้นฟูทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และจิตวิญญาณ ให้แก่ผู้ป่วย พยาบาลวิชาชีพจึงเป็นวิชาชีพหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่งต่อระบบบริการสุขภาพในปัจจุบัน ซึ่งต้องเสียสละ อดทน โดยต้องปฏิบัติงานภายใต้ความกดดันหลายด้าน ดังนั้นการผลิตนักศึกษาพยาบาลที่จะก้าวเข้าสู่วิชาชีพพยาบาลนั้น จำเป็นต้องคำนึงถึงคุณลักษณะทางจิตวิทยาหลายด้านและเห็นความสำคัญของการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ที่มีความเจ็บป่วยทางด้านร่างกายและจิตใจ เห็นความทุกข์ยากของผู้อื่นเป็นเรื่องสำคัญนับตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาเป็นนักศึกษาพยาบาล เพื่อให้ก้าวเข้าสู่การเป็นพยาบาลวิชาชีพที่มีความสุขและมีประสิทธิภาพในอนาคต

ดังนั้นในระหว่างที่นักศึกษาพยาบาลกำลังศึกษาอยู่นั้น ถือเป็นช่วงที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ตลอดจนการปลูกฝังค่านิยมที่เหมาะสมต่อการเป็นพยาบาลวิชาชีพ ทั้งนี้หากนักศึกษาพยาบาลมีความเชื่อภายในตนเองว่าตนเองสามารถควบคุมผลลัพธ์ได้ด้วยตนเอง ตลอดจนสามารถเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง อาจช่วยให้สามารถเรียนรู้แบบเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งการมีทักษะทางสังคมที่จะช่วยให้สามารถปรับตัวและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น ปัจจัยเหล่านี้ล้วนจะสนับสนุนให้นักศึกษาพยาบาลมีคุณลักษณะที่ดีและพร้อมเข้าสู่การเป็นพยาบาลวิชาชีพต่อไป

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา ความเชื่ออำนาจในตน การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ทักษะทางสังคม และสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลแห่งหนึ่ง ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้พัฒนานักศึกษาพยาบาลให้เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความเชื่ออำนาจในตน ระดับการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ระดับทักษะทางสังคม และระดับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ ของนักศึกษาพยาบาล
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ ของนักศึกษาพยาบาล ตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่ออำนาจในตนและสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ ของนักศึกษาพยาบาล
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองและสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ ของนักศึกษาพยาบาล
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางสังคมและสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ ของนักศึกษาพยาบาล

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลแห่งหนึ่ง สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีการศึกษา 2555 จำนวนทั้งสิ้น 600 คน (สถาบันบรมราชชนก, 2555)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูล สำหรับนำมาสร้างเป็นแนวทางในการส่งเสริม ความเชื่ออำนาจในตน การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ทักษะทางสังคมและสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแก่นักศึกษาพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ตลอดจนเป็นข้อมูลพื้นฐานการศึกษา ค้นคว้า วิจัยในงานที่เกี่ยวข้องได้

ทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความเชื่ออำนาจในตน ผู้วิจัยใช้แนวคิดของ ดุจเดือน พันธุมนาวิน (2552) ซึ่งประกอบด้วย 2 ด้านได้แก่ ด้านความสามารถในการทำนาย และด้านความสามารถควบคุมให้เกิดผลตามที่ต้องการ

2. แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ผู้วิจัยใช้แนวคิดของ Zimmerman (2002 ; cited in Moreno, 2010) ซึ่งประกอบด้วย 6 องค์ประกอบได้แก่ ด้านการวิเคราะห์ภาระหน้าที่ ด้านความเชื่อในตนเอง ด้านการตรวจสอบตนเอง ด้านการควบคุมตนเอง ด้านการประเมินตนเอง และด้านการกำหนดข้อผูกพันกับตนเอง

3. แนวคิดเกี่ยวกับทักษะทางสังคม ผู้วิจัยใช้แนวคิดของ Schinke and Gilchrist (1984 ; cited in Bloom, 1996 : 69) ซึ่งประกอบด้วย 6 องค์ประกอบได้แก่ ด้านทักษะในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ด้านทักษะในการแก้ไขปัญหา ด้านทักษะในการเตรียมการหรือการปรับตัว ด้านทักษะในการสื่อสาร ด้านทักษะในการสอนตนเอง และด้านทักษะในการหาแหล่งสนับสนุน

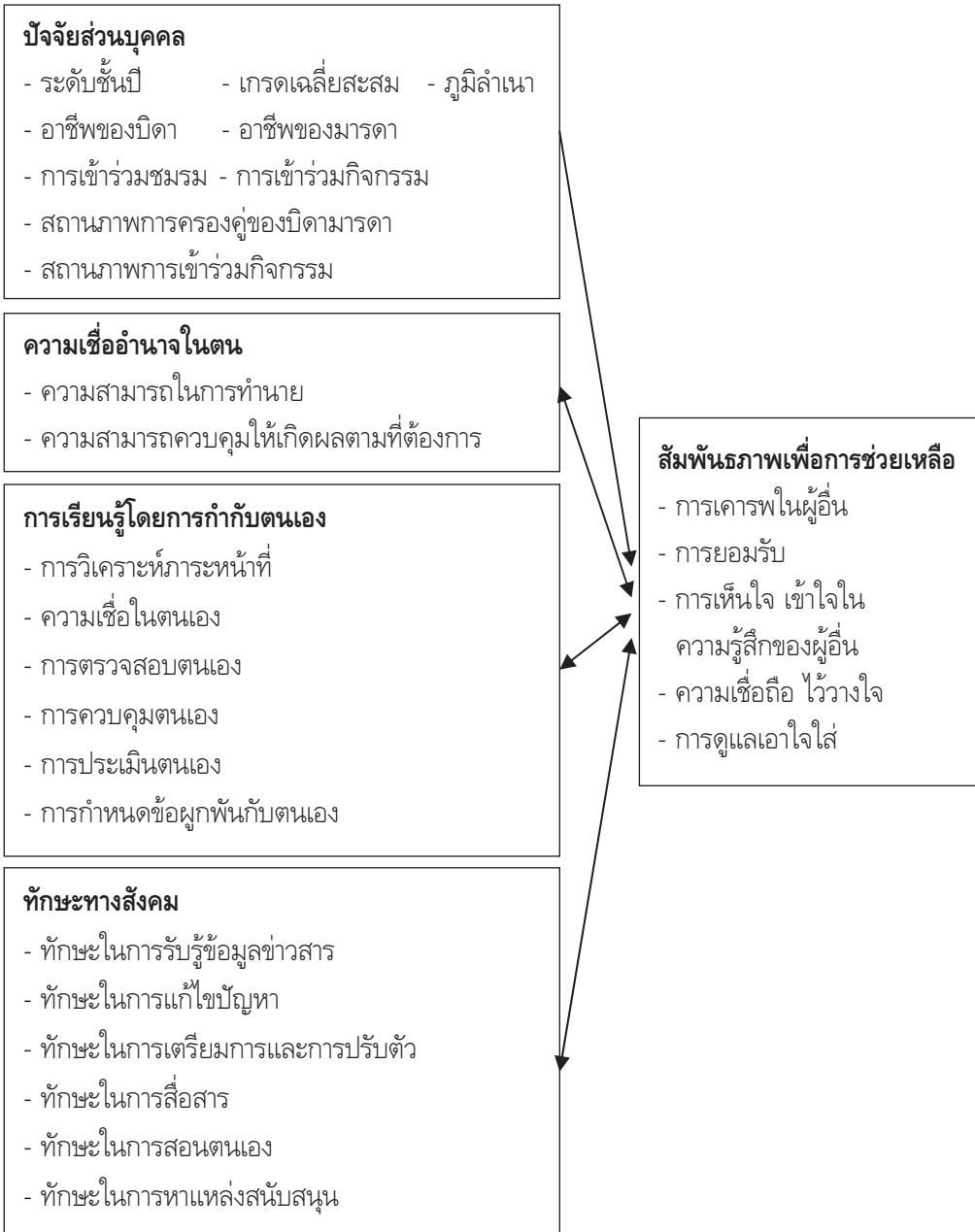
4. แนวคิดเกี่ยวกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ ผู้วิจัยใช้แนวคิดของ บุญศรี ปรามณคักดี และศิริพร จิรวัฒนกุล (2538) ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบได้แก่ ด้านการเคารพในผู้อื่น ด้านการยอมรับ ด้านการเห็นใจ เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ด้านความเชื่อถือ ไว้วางใจ และด้านการดูแลเอาใจใส่ ตลอดจนได้มีการศึกษาทบทวนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรเหล่านี้ทั้งในและต่างประเทศ

จากผลการศึกษา ค้นคว้า สรุปได้ว่า ความเชื่ออำนาจในตน การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง และทักษะทางสังคมน่าจะมีความสัมพันธ์กับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล ผู้วิจัยได้นำแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ มาสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

สมมติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาพยาบาลที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแตกต่างกัน
2. ความเชื่ออำนาจในตนมีความสัมพันธ์กับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล
3. การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองมีความสัมพันธ์กับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล
4. ทักษะทางสังคมมีความสัมพันธ์กับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลแห่งหนึ่ง สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีการศึกษา 2555 จำนวนทั้งสิ้น 600 คน (สถาบันบรมราชชนก, 2555) คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยสูตรทางสถิติที่คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุดที่ยอมรับได้ว่าเป็นตัวแทนของประชากรของ Yamane (1973 อ้างใน บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2547) ที่ระดับ .03 ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 - 4 จำนวน 390 คน และใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งประชากรที่จะศึกษาแยกตามชั้นปีตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ถึง ชั้นปีที่ 4 เมื่อได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นปีแล้ว ได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากจากรายชื่อนักศึกษา ในแต่ละชั้นปีตามจำนวนที่ได้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเครื่องมือทั้งหมดแบ่งได้เป็น 5 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลมีลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) และเติมข้อมูลลงในช่องว่าง จำนวน 9 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเรื่องความเชื่ออำนาจภายในตนเอง ประกอบด้วยข้อคำถาม 2 ด้านรวม 16 ข้อ ซึ่งเป็นข้อคำถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการสรุปแนวคิดของดุงเดียน พันธุมนาวิน (2552)

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเรื่องการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ประกอบด้วยข้อคำถาม 6 ด้านรวม 60 ข้อ ซึ่งเป็นข้อคำถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการสรุปแนวคิดของ Zimmerman (2002 cited in Moreno, 2010)

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเรื่องทักษะทางสังคม ประกอบด้วยข้อคำถาม 6 ด้าน รวม 48 ข้อ ซึ่งเป็นข้อคำถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการสรุปแนวคิดของ Schinke and Gilchrist (1984 cited in Bloom, 1996: 69)

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามเรื่องสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ ประกอบด้วยข้อคำถาม 5 ด้าน รวม 39 ข้อ ซึ่งเป็นข้อคำถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการสรุปแนวคิดของบุญศรี ปราบนคักดี และศิริพร จิรวรรณกุล (2538)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นให้กับนักศึกษาพยาบาลตามกลุ่มที่ได้ตอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามภายหลังจากการตอบ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหา แล้วทำการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามกับนักศึกษาพยาบาลที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความเชื่ออำนาจในตน การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ทักษะทางสังคม และสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ

ตัวแปร	ค่าความเชื่อมั่น (α)
ความเชื่ออำนาจในตน	.837
การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง	.952
ทักษะทางสังคม	.930
สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ	.951

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test ค่า F-test (One Way ANOVA) ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และ .05

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย แบ่งออกเป็น 4 ตอนได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 1 (ร้อยละ 44.8) ส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.51 - 3.00 (ร้อยละ 48.4) มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด (ร้อยละ 58.9) บิดามารดาอยู่ร่วมกัน (ร้อยละ 75.3) บิดาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนหรือรับจ้างทั่วไป (ร้อยละ 26.7) มารดาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย (ร้อยละ 30.2) นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมทั้งในและนอกสถาบัน (ร้อยละ 75.8) ส่วนใหญ่มีสถานภาพของการเข้าร่วมกิจกรรมแบบเป็นสมาชิก (ร้อยละ 75.8) ส่วนใหญ่เข้าร่วมชมรมดนตรีและนันทนาการ (ร้อยละ 24.4)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของนักศึกษาพยาบาล พบว่ามีความเชื่ออำนาจในตนโดยรวมอยู่ในระดับสูง การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทักษะทางสังคมโดยรวมอยู่ในระดับสูงและมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือโดยรวมในระดับสูง ดังแสดงไว้ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความเชื่ออำนาจในตน การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ทักษะทางสังคมและสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล

(n = 397)

ตัวแปร	X	S.D.	ระดับ
ความเชื่ออำนาจในตนโดยรวม	3.37	.29	สูง
ด้านความสามารถในการทำนาย	3.44	.33	สูง
ด้านความเชื่อที่ว่าตนสามารถควบคุมให้เกิดผลตามที่ต้องการได้	3.32	.32	สูง
การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองโดยรวม	2.95	.29	ปานกลาง
ด้านการวิเคราะห์ภาระหน้าที่	2.76	.34	ปานกลาง
ด้านความเชื่อในตนเอง	3.21	.33	สูง
ด้านการตรวจสอบตนเอง	2.96	.36	ปานกลาง
ด้านการควบคุมตนเอง	2.82	.41	ปานกลาง
ด้านการประเมินตนเอง	3.06	.35	สูง
ด้านการกำหนดข้อผูกพันกับตนเอง	2.97	.44	ปานกลาง
ทักษะทางสังคมโดยรวม	3.17	.29	สูง
ด้านทักษะในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	3.00	.38	ปานกลาง
ด้านทักษะในการแก้ไขปัญหา	3.04	.36	สูง
ด้านทักษะในการเตรียมการหรือการปรับตัว	3.17	.39	สูง

ตารางที่ 2 (ต่อ)

(n = 397)

ตัวแปร	X	S.D.	ระดับ
ด้านทักษะในการสื่อสาร	3.17	.39	สูง
ด้านทักษะในการสอนตนเอง	3.37	.35	สูง
ด้านทักษะในการหาแหล่งสนับสนุน	3.31	.39	สูง
สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือโดยรวม	3.39	.33	สูง
ด้านการเคารพในผู้อื่น	3.52	.37	สูง
ด้านการยอมรับ	3.39	.36	สูง
ด้านการเห็นใจเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	3.35	.40	สูง
ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ	3.35	.37	สูง
ด้านการดูแลเอาใจใส่	3.36	.41	สูง

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลตามปัจจัยส่วนบุคคล ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t) และวิเคราะห์ความแปรปรวน (F) ของสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

(n = 397)

ปัจจัยส่วนบุคคล	สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ		
	t	F	p-value
ระดับชั้นปีที่ศึกษา	-	1.030 ^{ns}	.379
เกรดเฉลี่ยสะสม	-	1.264 ^{ns}	.286
ภูมิลำเนา	1.323 ^{ns}	-	.186
สถานภาพการครองคู่ของบิดามารดา	-	1.548 ^{ns}	.214
อาชีพของบิดา	-	1.290 ^{ns}	.277
อาชีพของมารดา	-	1.368 ^{ns}	.252
การเข้าร่วมกิจกรรม	-	1.744 ^{ns}	.176
สถานภาพการเข้าร่วมกิจกรรม	-	1.242 ^{ns}	.290
การเข้าร่วมชมรมของสถาบัน	-	.125 ^{ns}	.973

ns หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ ระดับชั้นปีที่ศึกษา เกรดเฉลี่ยสะสม ภูมิลำเนา สถานภาพการครองคู่ของบิดามารดา อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา การเข้าร่วมกิจกรรม สถานภาพการเข้าร่วมกิจกรรม การเข้าร่วมชมรมของสถาบันต่างกัันมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ความเชื่ออำนาจในตน การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ทักษะทางสังคมกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล แสดงไว้ในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่ออำนาจในตน การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ทักษะทางสังคมกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล

(n=397)

ตัวแปร	สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ	
	r	p
1. ความเชื่ออำนาจในตนโดยรวม	.500	.000
1.1 ด้านความสามารถในการทำนาย	.392	.000
1.2 ด้านความสามารถควบคุมให้เกิดผลตามที่ต้องการ	.491	.000
2. การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองโดยรวม	.500	.000
2.1 ด้านการวิเคราะห์ภาระหน้าที่	.329	.000
2.2 ด้านความเชื่อในตนเอง	.507	.000
2.3 ด้านการตรวจสอบตนเอง	.417	.000
2.4 ด้านการควบคุมตนเอง	.346	.000
2.5 ด้านการประเมินตนเอง	.455	.000
2.6 ด้านการกำหนดข้อผูกพันกับตนเอง	.368	.000
3. ทักษะทางสังคมโดยรวม	.723	.000
3.1 ด้านทักษะในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	.408	.000
3.2 ด้านทักษะในการแก้ไขปัญหา	.493	.000
3.3 ด้านทักษะในการเตรียมการ หรือการปรับตัว	.504	.000
3.4 ด้านทักษะในการสื่อสาร	.622	.000
3.5 ด้านทักษะในการสอนตนเอง	.693	.000
3.6 ด้านทักษะในการหาแหล่งสนับสนุน	.657	.000

จากตารางที่ 4 พบว่าความเชื่ออำนาจในตน การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ทักษะทางสังคม รายด้านและโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยทักษะทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือสูงที่สุด

อภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลมีความเชื่ออำนาจในตนอยู่ในระดับสูงทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหลักสูตรพยาบาลเป็นหลักสูตรที่เน้นการพัฒนาทักษะและความเชื่อมั่นให้แก่นักศึกษาอย่างเป็นเหตุเป็นผลเชิงวิทยาศาสตร์ โดยมีการประยุกต์ความรู้จากศาสตร์ทางการพยาบาลและศาสตร์ที่เกี่ยวข้องทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ทำให้นักศึกษาพยาบาลมีโอกาสได้ใช้ศักยภาพของตนเองในการเผชิญอุปสรรคและการตัดสินใจแก้ปัญหาจนเกิดประสบการณ์และความเชื่อมั่นเพิ่มขึ้น อีกทั้งนักศึกษาพยาบาลอยู่ในช่วงวัยรุ่นที่กำลังจะก้าวเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ตอนต้น ซึ่งมีประสบการณ์และวุฒิภาวะที่เพิ่มสูงขึ้น จึงทำให้นักศึกษาพยาบาลมีความเชื่ออำนาจในตนอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับ Lawrence and Winschel (1975) ที่อธิบายว่าบุคคลจะมีระดับความเชื่ออำนาจภายในตนเมื่อมีประสบการณ์และวุฒิภาวะเพิ่มมากขึ้น และสอดคล้องการศึกษาของ สุวิมล จอดพิมาย (2537) ได้ศึกษาความเชื่ออำนาจภายในและภายนอกตนของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลเซนต์หลุยส์ พบว่า นักศึกษาพยาบาลจำนวนถึงร้อยละ 77.4 มีความเชื่ออำนาจภายในตนเอง

นักศึกษาพยาบาลมีการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหลักสูตรพยาบาลมีการกำหนดแนวทางการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติตามมาตรฐานไว้อย่างชัดเจน จึงทำให้นักศึกษาพยาบาลมีโอกาสในการร่วมวางแผนหรือประเมินภาระหน้าที่ของตนเองที่ได้รับมอบหมายให้เกิดความสมดุลต่อการเรียนรู้ค่อนข้างน้อย ดังนั้นจึงเป็นเหตุให้นักศึกษาพยาบาลมีระดับการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ McCombs and Marzano (1990) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองของผู้เรียน พบว่า ความรู้เกี่ยวกับวิชาของตน ภาระหน้าที่หรือการวางแผนสำหรับการเรียนการสอนมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง

นักศึกษาพยาบาลมีทักษะทางสังคมอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหลักสูตรพยาบาลมีรายวิชาและกิจกรรมที่เอื้อให้นักศึกษาพยาบาลต้องมีปฏิสัมพันธ์และปฏิบัติงานกับสหวิชาชีพ การอยู่ภายใต้กฎระเบียบที่วิทยาลัยกำหนด ซึ่งเป็นการสนับสนุนให้นักศึกษาพยาบาลได้ฝึกการปรับตัวและพัฒนาทักษะทางสังคมมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับถาวร เกิดเกียรติพงศ์ (2522) ที่อธิบายถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีทักษะทางสังคมว่า โรงเรียน เป็นสถาบันที่เตรียมความพร้อมให้กับบุคคลในการเข้าสังคมได้ดีกว่าสถาบันอื่น ๆ เพราะบุคคลจะมีโอกาสในการพบปะบุคคลอื่น ๆ มากขึ้น

นักศึกษาพยาบาลมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลืออยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาพยาบาลที่ได้รับการคัดเลือกเข้ามาศึกษาเป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ และเป็นผู้ที่มีใจรักในการบริการ การให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อื่น ประกอบกับในหลักสูตรพยาบาล นักศึกษาพยาบาลต้องเรียนรู้

ทฤษฎีที่ส่งเสริมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ตลอดจนฝึกภาคปฏิบัติที่ต้องให้การดูแล ช่วยเหลือ ผู้อื่นอยู่เสมอ ถือเป็นการปลูกฝังให้นักศึกษายาบาลมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลืออยู่ในระดับสูง

เมื่อพิจารณาผลการวิจัยตามสมมติฐานพบว่า

สมมติฐานที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษายาบาลที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษายาบาลอาจเป็นผู้ที่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เห็นใจผู้อื่นที่มีความเดือดร้อนและมีใจรักในงานบริการเป็นพื้นฐานสำคัญ จึงมีเป้าหมายในการเข้าสู่สายวิชาชีพยาบาล ดังนั้นไม่ว่านักศึกษายาบาลจะมีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน ไม่ทำให้สัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ความเชื่ออำนาจในตนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษายาบาล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก เมื่อนักศึกษายาบาลมีความเชื่ออำนาจในตนสูง จะมีความมั่นใจและเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง รู้สึกผ่อนคลาย ไม่เครียดหรือกังวลใจในการปฏิบัติงาน เชื่อกันว่าตนเองจะสามารถให้การดูแลช่วยเหลือผู้อื่นได้ จึงทำให้สร้างสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

สมมติฐานที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเมื่อนักศึกษายาบาลมีการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองดีจะสามารถบริหารจัดการเรื่องชีวิตส่วนตัว การมีสังคมในหมู่เพื่อน และการเรียนได้อย่างเหมาะสม สามารถควบคุมตนเองให้พัฒนาทักษะในการมีปฏิสัมพันธ์เชิงวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงอาจมีส่วนที่ช่วยส่งเสริมสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือให้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ พัชรพร ปฏิกรณ์ (2554) ที่ศึกษาพบว่า การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สมมติฐานที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเมื่อนักศึกษายาบาล มีทักษะทางสังคมสูง จะมีการเรียนรู้วิธีการที่จะมีปฏิสัมพันธ์หรือปฏิบัติต่อบุคคลอื่นตลอดจนการติดต่อสื่อสารสร้างความเข้าใจกับบุคคลรอบข้างได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปรับตัวที่จะอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข ดังนั้นทักษะทางสังคมจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญในการพัฒนาให้นักศึกษาสามารถสร้างและพัฒนาสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือให้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ Shaffer (2009) ที่กล่าวว่าทักษะทางสังคมเป็นการกำกับความคิด การกระทำและอารมณ์ของตนเองเพื่อให้สามารถไปถึงความสำเร็จและเป้าหมายที่ตนเองกำหนด โดยยังสามารถรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่นได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยพบว่า ความเชื่ออำนาจในตนของนักศึกษายาบาลอยู่ในระดับสูง ดังนั้นวิทยาลัยพยาบาลจึงควรสนับสนุนให้นักศึกษายาบาลมีความเชื่ออำนาจในตนอยู่ในระดับสูงอย่าง

ต่อเนื่อง โดยแสดงการยอมรับยกย่อง ชมเชย ให้รางวัลแก่นักศึกษาพยาบาลที่มีผลการเรียนที่ดี ทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อเป็นแบบอย่างให้กับนักศึกษาพยาบาลคนอื่นๆ เพื่อช่วยให้นักศึกษาพยาบาลมีความเชื่อมั่นในตนเองเพิ่มมากยิ่งขึ้น

2. จากผลการวิจัยพบว่า การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองของนักศึกษาพยาบาลอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นวิทยาลัยพยาบาลจึงควรพัฒนาและส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาลมีการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองให้สูงขึ้น โดยจัดรูปแบบการเรียนการสอนที่ให้นักศึกษาพยาบาลได้มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนมากขึ้น ซึ่งอาจกำหนดให้นักศึกษาพยาบาลมีการวิเคราะห์ภาระหน้าที่ของตนเอง กำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนในแต่ละสัปดาห์ เพื่อทำให้เกิดความกระตือรือร้น เกิดแรงจูงใจ และมีความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ที่ได้รับ

3. ผลการวิจัยพบว่า ทักษะทางสังคมของนักศึกษาพยาบาลอยู่ในระดับสูง ดังนั้นวิทยาลัยพยาบาลควรส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาลมีทักษะทางสังคมอย่างต่อเนื่อง ทำได้โดยการจัดกิจกรรมที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาล การพัฒนาภาวะผู้นำ ผู้ตาม ทักษะทางการสื่อสาร การแสดงออกทั้งคำพูดและท่าทางโดยมีการฝึกปฏิบัติทั้งในสถานการณ์จำลองและสถานการณ์จริงจะช่วยกระตุ้นให้เกิดการสำรวจและพัฒนาตนเอง ทำให้เกิดทักษะทางสังคมที่ดีตลอดไป

4. ผลการวิจัยพบว่าสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลอยู่ในระดับสูง ดังนั้นจึงควรมีการสนับสนุนให้นักศึกษาพยาบาลมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยวิทยาลัยพยาบาล อาจารย์ ตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้องควรให้การสนับสนุนให้นักศึกษาพยาบาลมีทักษะด้านการสร้างความสัมพันธ์ โดยเน้นที่กระบวนการสอนและการฝึกปฏิบัติที่ปลูกฝังเกี่ยวกับค่านิยมของวิชาชีพพยาบาล การเห็นคุณค่าและความสำคัญของการช่วยเหลือผู้อื่น ตระหนักในจรรยาบรรณวิชาชีพ เพื่อให้นักศึกษาพยาบาลเกิดประสบการณ์ตรงอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนมีการให้ข้อมูลย้อนกลับทั้งที่เหมาะสมและจุดบกพร่อง เพื่อการปรับปรุงแก้ไขจนเกิดเป็นทักษะและความเคยชิน

5. ผลการวิจัยพบว่าความเชื่ออำนาจในตน การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ทักษะทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล ดังนั้นการจะพัฒนาให้นักศึกษาพยาบาลมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือที่สูงขึ้นนั้น วิทยาลัยพยาบาล อาจารย์ ตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนให้นักศึกษาพยาบาลมีความเชื่ออำนาจในตน รู้จักเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง พัฒนาทักษะทางสังคมของตนเองให้สูงขึ้น โดยการส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาล มีการฝึกคิด วิเคราะห์ และตัดสินใจด้วยตนเอง รู้จักกำหนดตารางเวลาที่ชัดเจนในการเรียนและการฝึกปฏิบัติอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง มีการให้ข้อมูลย้อนกลับหรือให้คำปรึกษาเพื่อให้เกิดการพัฒนา ปรับปรุง ตลอดจนเปิดโอกาสให้นักศึกษาพยาบาลได้แสดงความคิดเห็นของตนเอง พร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น นอกจากนั้นวิทยาลัยพยาบาลควรจัดกิจกรรมที่เอื้อให้นักศึกษาพยาบาลได้การทำงานหรือทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาลมีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือในทางอ้อมต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่อาจมีความสัมพันธ์กับสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลเพิ่มเติม เช่น ความฉลาดทางอารมณ์ จิตสาธารณะ วุฒิภาวะทางอาชีพ มิตรภาพ ความสามารถในการยืดหยุ่น เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาและเสริมสร้างสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลมากขึ้น
2. ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพในเรื่องสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาล โดยเน้นที่การเรียนรู้รูปแบบ วิถีชีวิตของนักศึกษาพยาบาล ด้วยกระบวนการสังเกต การสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถอธิบายลักษณะสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือของนักศึกษาพยาบาลได้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น
3. ควรมีการวิจัยเชิงทดลอง โดยสร้างโปรแกรมการพัฒนานักศึกษาพยาบาลให้มีสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ เพื่อให้ได้วิธีการและแนวทางสำหรับการพัฒนาสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือแก่นักศึกษาพยาบาลที่มีประสิทธิภาพต่อไป
4. ควรมีการศึกษาความเชื่ออำนาจในตน การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ทักษะทางสังคม และสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือในกลุ่มประชากรอื่น ๆ เช่น ในกลุ่มนักศึกษาทั่วไป กลุ่มนักศึกษาแพทย์ กลุ่มนักเรียนอาชีวหรืออาสาศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เกิดประโยชน์ในการนำไปพัฒนากลุ่มประชากรในวงกว้างต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ดุจเดือน พันธุมนาวิน. 2552. “ความเชื่ออำนาจในตน : การวัด ความสำคัญและการเปลี่ยนแปลง” **วารสารพัฒนสังคม**. 11 : 107-141.
- ถาวร เกิดเกียรติพงศ์. 2522. **สังคมวิทยาการสื่อสาร**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- บุญศรี ปราบณคักดี และ ศิริพร จิรวรรณกุล. 2538. **การสื่อสารเพื่อคุณภาพการพยาบาล**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัชรพร ปฏิกรณ์. 2554. **สุขภาวะทางจิต ความคิดเชิงบวก การเรียนรู้โดยการนำตนเองและพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาชุมชน, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สถาบันพระบรมราชชนก. 2555. **วิทยาลัยพยาบาล** (Online). เข้าถึงได้จาก : <http://www.pi.ac.th/home/index.php> (วันที่เข้าถึง 20 ธันวาคม 2555).
- สุวิมล จอดพิมาย. 2537. **ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตน อัตมโนทัศน์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลเซนต์หลุยส์**. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสุภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข. 2555. **ข้อมูลบริการสุขภาพ**. (Online). เข้าถึงได้จาก : <http://bps.ops.moph.go.th/Healthinformation/index.htm>. (วันที่เข้าถึง 31 มกราคม 2556).

Bloom, M. 1996. **Primary Prevention Practices**. New York: Sage Publication, Inc.

Lawrence, E. A. and J. F. Winschel. 1975. "Locus of control implication for special education." **Exceptionnal Children**. 41 : 483-490.

McCombs, B. L. and R. J. Marzano. 1990. "Putting the self in self-regulated learning: the self as agent in integrating skill and will." **Educational Psychologist** 25 : 51-70.

Moreno, R. 2010. **Educational Psychology**. New York : Courier-Kendallville.

Shaffer, D. R. 2009. **Social and Personality Development**. 6th ed. California : Wadsworth, Cengage Learning.